

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays ::

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 42. — ŠTEV. 42.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 19, 1913. — SREDA, 19. SVEČANA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Madero odstavljen, jetnik v palači.

Gen. Huerta provizorični predsednik.

GENERAL BLANQUET PRISILI MADERA, DA SE ODPOVE PREDSEDNIŠTVU. — PREKO MADERA SO SE VRSILA POGAJANJA GEN. HUERTA IN BLANQUET Z DIAZOM. — HUERTA ARETIROVAN OSEBNO BRATA PREDSEDNIKA IN DRUGE SVETOVALCE.

STRAŽA TUJCEV V OROŽJU.

SOVRAZNOSTI SO USTAVLJENE. — TROJICA HUERTA, BLANQUET IN DIAZ USTANOVILI NAJBZRŽ VOJAŠKO DIKTATURO. — VOJAŠKI IZVEDENCI SO IZJAVILI, DA JE BIL DIAZ PRIPRAVLJEN NA ŠTIRIMESECE BOJA. 2200 MRTVIH.

Mejico Ciudad, 18. februar. — Franciso Madero, ki se je devet dni bramil odstopiti od predsedništva, je danes v naravnem palačijetu, kjer je bil njegov brat, general Huerta, imenovan generalom. Madero je bil ugodno podpiran, ko je bil izjavil, da je bil končno dosegel cilj.

Ko je ameriški poslanik Wilson zvedel o teh dogodkih, je sklikal k posvetovanju diplomatičnih predstavnikov in par uglednih domačinov.

Ko se je zaznalo v mestu za uradnico Madero, so se pričele zbirati množice na cestah ter krijeti: "Vivas!" za Huerto in Diaz. Zastopniki običnih generalov so imeli sejo in sporazumno je bilo general Huerta imenovan provizoričnim predsednikom.

Predsednik Taft je bil zelo vesel, ko je izvedel, da so vrgli Madero v palačo, kar predstavlja oblast v rokah moža, ki mu kontrolirati zadave republike.

V krasnem govoru je bical senator Stone neupravičenost te predloga. Rekel je, da so izobrazeni, ki ogrožajo to deželitev, da je bilo eden najstrenji spopadov tega dne. Nikdo ni mislil v tem času, da pomeni preobrat tudi končno sovražnost. Ob 3 in pol popoldne so še vedno orneli topovi. Po ure pozneje pa so zadomeljene povojne, naj se ustavi streljanje. Bitka je bila končana.

Washington, D. C., 18. februar. — Prezident Taft je bil zelo vesel, ko je izvedel, da so vrgli Madero v palačo, kar predstavlja oblast v rokah moža, ki mu kontrolirati zadave republike.

Zato je izjavil, da je bilo na mreč najboljše, ako odstopi ter s tem konča prekucijo. Madero je pa odločno odklonil insinuacije.

Padeč Madero sta povzročila general Huerta in Blanquet. Slednji je privelen iz predmetij 1200 mož pred narodno palačo, nakar sta oba šla k predsedniku ter mu izjavila, da bi naskok na arzenalu zahteval velike človeške žrtve ter da bi se skoraj gotovo izjavili. Razložila sta mu nadalje svoje menine, da bi bilo na mreč najboljše, ako odstopi ter s tem konča prekucijo. Madero je pa odločno odklonil insinuacije.

Blanquet je nato zauzal svoj vojakom, naj zastražijo pa lačno ter arretirajo vsakega, ki bi se ustavljal. Z močno strajo je bil nato v sobo predsednika ter ga arretiral. Madero se je bral in padlo je par strelov med stražo in pristaši Madera, ki so bili v sobi navzoči. Ubit je bil neki poročnik generala Blanquet.

Med tem časom je ukrenil Huerta vse potrebno, da aretrije pristaše Madera. V Central-restauranti je obedoval z Gustavom Madero, bratom predsednika in drugimi. Zapustil je družbo, ne da bi jo obvestil o dogodkih v palači. V palači pa je izvedel, da se je Blanquetu posrečilo ujeti Madera. Takoj se je vrnil z močnim oddelkom v restavracijo ter

Potrudili smo se, da primašimo prve slike, ki prihajajo v našo mesto iz nesrečne prestolice Mehike, kjer se že devet dni preliva kri med državljanji.

Naše slike so iz "N. Y. Herald" kateri jih je dobil od svojega dopisnika iz Mexico City. Fotografije so napravljene na lieu mesta. Na lev strani vidite pristaše

ustaškega generala Felixia Diazza, nečaka izgnaneira tirana Porfiria Diazza. Njegova ljudje stražijo jetnike in ranjence, pristaše Francisco Madera.

Med njimi je težko ranjen poročnik, kateri je zaznamovan s kričem.

Na desni strani so zopet Diazovi ustaši, ki neusmiljeno obstre

lujejo mestni arsenal.

Tako se pobijajo ti ljudje, a to — zaradi dveh oseb.

Šele včeraj je bil konec prelivanja krv in ljudje se bodo tegeča presneto dobro snominjali. Vsi se bojijo, da ta mir ne bo več trajal, ker se bodo vročekrvi Mehikanci skorajgotovo zopet kmalo spopadli.

Naselniška predloga.

Burnett-predloga zopet odobrena. — Predsednikov veto preglašen s 72 proti 18 glasov.

Washington, D. C., 18. februar. — Danes je senat zavrgel veto predsednika Tafta glede zloglasne Burnett-Dillingham predloge. Zopet je sprejel s 72 proti 18 glasov. Treba je bilo le dve tretini oddanih glasov, da se je dosegel cilj.

To skoro nevrjetno zopetno odobrenje skrupsala je eua najhujših napak, katere se bil zagredil senat 62. Kongresa. Protestov seveda ne bo manjkal v vsi tujerodej zrasedi s zaupanjem na poslaniško zborino, ki naj bi pravila veliko napako senata ter uveljavila predsednikov veto.

V krasnem govoru je bical senator Stone neupravičenost te predloga. Rekel je, da so izobrazeni, ki ogrožajo to deželitev, da mu je ljubše 1000 ljudi, ki ne znajo čitati, kot pa eden, ki koraku pod rudečo zastavo.

Stavke je nadalje izvajal, da nova postava ne zapira vrat članom "camorre" in drugim izobraženim zločincem, pač pa ljudem, katerim se doma ni nudila prilika izobraževanja, ki pa imajo močne roke tudi slabe posledice.

Stric Sam tožen.

Colon, Panama, 19. februar.

Glasom sem došlih poročil je sklenil kongres zveznih držav Columbijske naperiti proti Združeniu življemu tožbo, za odskodnino v znesku več kot \$20.000.000. Imenovan sveto zahteva Columbijana za dozdevno izgubo panamske življnosti.

Eksplozija na francoski vojni ladiji.

Toulon, Francija, 18. februar.

Zopet se je dogodila eksplozija na francoski vojni ladiji. Na parniku "Danton" je eksplodiral top, ki je ubil tri topnica in ranil veliko drugih oseb.

Nova postava za osemurno zensko delo.

Washington, D. C., 18. februar.

Senator Kenyon iz Iowa je uvozlil predlogo, ki določa, da ne sme v nobeni tovarni v kateremkolik delu Združenih držav delati ženska delalj kot osem ur na dan.

Z areoplamom v polarne kraje.

Pariz, Francija, 18. februar. — Neka ekspedicija, katero podpira vlada, namerava oditi v polarne kraje. Vodja ekspedicije je Jules de Payer. Njegov oče je od aprila leta 1873. Franc. Jožefovo deželo. S seboj vzamejo dva zrakoplova.

Razprodan je

Slovensko-Ameriški

KOLENDAR

za leto 1913.

Nove protitrustne postave.

Zakonodaja države New Jersey sprejela vse protitrustne postave, katere jih je bil predložil Wilson.

Preprečena stavka.

Med železniškimi družbami in kurjači posluje razsodišče. Ob ravnavi bodo javne.

Preteca nevarnost kurjske stavke, je odstranjena. Ravnatljivi zeleznici in odborniki umije kurjače so sklenili o ovati razsodišče, katero bodo poslovalo med njimi in se brezpogojno podvenci njegovim sklepom. Razsodišče obstoji iz zastopnika železniških družb, zastopnika kurjačev in enega nepristranskega člana.

Pogajanja se bodo vršila javno in vsi upajo, da bodo kinalo končana. Ako bi se člani razsodišča ne mogli zediniti v petih dneh, bodo posredovala državna prometna komisija in zvezni deželni komisar.

Kurjači so popolnoma zadovoljni s tem, ker so že v začetku skušali doseči vse mirnemu potom in bi imela stavka zanje mogoče tudi slabe posledice.

Stric Sam tožen.

Colon, Panama, 19. februar.

Glasom sem došlih poročil je sklenil kongres zveznih držav Columbijske naperiti proti Združeniu življemu tožbo, za odskodnino v znesku več kot \$20.000.000. Imenovan sveto zahteva Columbijana za dozdevno izgubo panamske življnosti.

Eksplozija na francoski vojni ladiji.

Toulon, Francija, 18. februar.

Zopet se je dogodila eksplozija na francoski vojni ladiji. Na parniku "Danton" je eksplodiral top, ki je ubil tri topnica in ranil veliko drugih oseb.

Nova postava za osemurno zensko delo.

Washington, D. C., 18. februar.

Senator Kenyon iz Iowa je uvozlil predlogo, ki določa, da ne sme v nobeni tovarni v kateremkolik delu Združenih držav delati ženska delalj kot osem ur na dan.

Z areoplamom v polarne kraje.

Pariz, Francija, 18. februar. — Neka ekspedicija, katero podpira vlada, namerava oditi v polarne kraje. Vodja ekspedicije je Jules de Payer. Njegov oče je od aprila leta 1873. Franc. Jožefovo deželo. S seboj vzamejo dva zrakoplova.

Razprodan je

Slovensko-Ameriški

KOLENDAR

za leto 1913.

Iz Avstro-Ogrske.

Poslane Desy kaznovan. — Grof Montecuccoli odstopi. Preprečen shod v Pragi.

Budapest, Ogrska, 18. februar.

Včeraj smo poročali, da je tožil poslane Desy ovrškega ministra predsednika, češ, da uporabljal državen denar v svoje privatne namene. Pri današnji obravnavi se je izkazalo, da je dolžitev neutemeljena in sodni dvor je obsodil poslane Desy na en mesec ječ in štiristo kron kaznui.

Dunaj, Avstrija, 19. februar. — Admiral grof Rudolf Montecuccoli bodo stopil še ta mesec v nuj. Star je sedemdeset let. Njegov naslednik bodo podadni Anton Haus, sedanji mornarični nadzornik v Pulju.

Praga, Ogrska, 18. februar. — Poslane Klofač in Kramer sta hoteli sklicati javen ljudski shod na katerem bi govoril bolgarski urednik Špirajevski o balkanski vojni.

Policjska oblast je sledila prevedala.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	\$	K.	\$
5.	1.10	130...	26.60
10...	2.15	140...	28.65
15...	3.15	150...	30.70
20...	4.20	160...	32.75
25...	5.20	176...	34.80
30...	6.25	180...	36.85
35...	7.25	190...	38.90
40...	8.30	200...	40.90
45...	9.30	250...	51.15
50...	10.30	300...	61.35
55...	11.35	350...	71.60
60...	12.35	400...	81.80
65...	13.40	450...	92.00
70...	14.40	500...	102.25
75...	15.45	600...	122.50
80...	16.45	700...	143.15
85...	17.45	800...	163.60
90...	18.45	900...	184.00
100...	20.45	1000...	204.60
110...	22.50		

GLAS NARODA
 (Slovenic Daily),
 Owned and published by the
 Slovensko Publishing Co.
 (a corporation.)
 BANK SAKSER, President.
 BOB PLESKO, Secretary.
 LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
 address of above offices: 82 Cortlandt
 Street, Borough of Manhattan, New York
 City, N. Y.

celeto velja list za Ameriko in
 Canada \$3.00
 pol leta 1.50
 leta za mesto New York 4.00
 pol leta za mesto New York 2.00
 Evrope za vse leta 4.50
 pol leta 3.50
 cetr leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
 vsemih nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 every day except Sundays and
 Holidays.
 Subscription yearly \$3.00.

ARTICLES OF AGREEMENT.

Dopis brez podpisa iz osobnosti se ne
 smeti.

Denar raj se blagovaj pošljati po
 Money Order.

Pri spremembah kraja narodnikov
 prosim, da se nam tudi prejmejo
 bivališče naznani, da hitrejje najde
 na naslovniku.

Dopisom in pošljitvam naredite ta pa-
 nov:

"GLAS NARODA"
 82 Cortlandt St., New York City.
 Telefon 4687 Cortlandt.

Taft posvaril Madera.

Pismo našega predsednika predsedniku mehiške republike je pisano v istem spravljenem tonu, kojega je bila zavzela naša administracija takoj v početku mehiških homatij in od koga ni odstopila klub pogostim provokacijam. Pismo je verni izraz javnega mnjenja, ki vladajo s sabo, pač pa pripravljeno ljudstvu, ko je v svoji poslanici izjavil, da hoče naša dežela sedaj kot poprek prijateljskih odnosa s sosedno republiko. Nič manj pa ni našla priznanja izjava predsednika Tafta, da je treba skrbeti za takočnijo povratak mura in rednih razmer, in sicer iz istih razlogov, kateri je bil navedel predsednik Taft: ker potrebuje ameriški državljan varstvo življenja in imetja. Ker je pa ameriški narod skor v celotni mnjenju predsednika in administracije, je tudi skor nemogoče, da bi se moglo prisiliti eksekutivo in kongres, da zapusti dosedano politiko. Možnost zapletanj je sedaj veliko manjša kot je bila v času pred spanskovo-ameriško vojno, ko je bila eksekutiva vsled mogočne agitacije takočno prisiljena prijeti s stražnostmi zoper špansko vlado. Seveda se ne dă premeriti posledic, ako bi se sedaj dogodilo takega, kot se je v oni usodni noči v havanskem pristanišču.

East Side čitatelji

Seward Park podružnica na East Broadway javne knjižnice v New Yorku leži v mestnem delu, ki je zelo obljuben in kjer tvorijo velik del prebivalstva ravneke došli naseljeni. In ta podružnica ima med vsemi 35-40 podružnicami javne knjižnice največjo splošno cirklacijo.

V sedanjih dneh je to že staro storijsko. Poročila vsakega leta kažejo, da je ukažljnost med stanovalci doljenega mesta izvredno velika, Zeleno pa, da se ta dejstva predočijo vsem kongresnikom, ki zahtevajo s tako trdvravnostjo od naseljenec dokaži gotove izobrazbe.

Iščem svoja dva polubratata JANEZA in FRANA SEGULIN. Doma sta iz Markovčine pri Materiji na Primorskem. Nadalje se dva prijatelja JANEZA SEGULIN in JANEZAJA-KULIN, doma isto tam. Prva sta bila nekje v Joliet, Ill., in druga pa v državi Maryland, oziroma v Windber, Pa. Prosim, če kdo ve za kogega izmed teh, da mi javi, ali naj se pa sami javijo. — Joseph Segulin, Box 39, Mayburg, Pa. Forest Co.

Slovenske vesti in dopisi.

Rojaki, ki se vračajo v staro domovino ter si žele poceni nakupiti bodilne, trgovine, velika ali manjša posestva na Krščanskem, Štajerskem, Koroskem ali Primorskem, naj se z upno obrnejo na: Ante Beg, potov. učit. Družbe sv. C. M. Vič pri Ljubljani.

Seminole pri New Bethlehem,

Pa — Delavske razmere so srednje, dela se vsaki dan, tudi zaslužek ni ravno preslab. Delo se težko dobi, družinski stanovanj pa sploh ni za dobiti, ker vse je prepomplnjeno. Z ozirom na malo poštečjo Slovencev smo tudi na društvenem polju za silo preskrbljeni. Imamo društvo sv. Barbare št. 96 K. S. K. J., katero se povoljno napreduje in z ozirom na malo naselbino dobro načrsta. Ker ravno omemjan to društvo, naznamenim onim članom, ki ne morejo obiskovati mesečnih sej, da smo na redni mesečni seji 9. februarja: t. l. enoglasno sklenili, da pristopimo skupno k Slovenskemu Zavetnišcu in da na drugi mesečni seji 9. marca pričemo s pobiranjem vstopnine ozirom mesečnine. Vstopnina znaša 25 centov in mesečnina 5 centov, ali 60 centov za celo leto. Nekateri člane sem tudi že pismenim poštom opozoril na ta velevanje sklep in upam, da dobim od vsega povoljen odgovor. Tisti nikanek na mesec vsak prav lahko pogreša, v slučaju nesreče pa imamo vendar svoj dom in dobro postrežbo. Nadalje naznamenjam, da je naše društvo po sklepni zadnje mesečne seje razposlalo prošnje na vsa podrejena društva naše. Jednote za nesrečnega člana Mat. Dudžeka, ki se je lansko leto preselil v Carnegie, Pa. Bolezen je hudo obiskala njegovo rodbino, ki obstoji iz 6 malih otroččev in pred 2 meseci mu je obolela še žena. Zdravila sta jo dva zdravnika na domu, a brez uspeha. Sedaj se nahaja v Mercy bolnišnici v Pittsburghu in čaka operacijo. Imenovan član je brez vseh sredstev. Superintendent od premogarske družbe, kjer je imenovan vposlen, mu je posodil 15 dolarjev, da je mogel odpeljati svojo ženo v bolnišnico. V imenu zgoraj imenovanega člana prosimo uradniki društva za pomoč. Vsak najmanjši dar je z največjo hvaležnostjo sprejet. Kdor pomaga sedaj, pomaga dvakrat! — Pred mesecom smo ustanovili novo podporno društvo z imenom "Narodna Sloga" in ga prilepili S. D. P. Z. v Conemaugh, Pa. Društvo je malo, a upamo, da tudi bude polagoma zraslo. Svoje seje ima vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v prostorih rojaka Frana Campa. Uradniki so zmožni in zanesljivi možje. Zategadelj pozivam Slovence v okolici New Bethlehemu, da naj pristopajo. Ne verujte različnim zavarovalnim družbam, ki vas eginajo za denar, ko ste pa potrebeni podpori, van nikdo ne pripoznati, kar vam gre! — Robino F. Campa je obiskala pred kratkim štorkljko in ji pustila krepkega sinčka. — Z novim poštним uradom Seminole se nič ne da danes. Vse imajo urejeno, pa kakor se čuje, ni še dovoljenja od glavnega poštarja. Kakor hitro začne poslovati, bodo imeli.

Umirajoča trgovina.
 Neljube vesti prihajajo zadnje čase ob bretonskega obrežja o grozeli nevarnosti, ki bo zadebla same ljubitelje olinjatih sardin, ampak ki bo tudi zelo kruto zadela bretonsko ribiče in celo ribičko trgovino, ki je na Francoskem reprezentirala ogromno sveto in ki je dajala zaslužka okrog 150.000 osebam. Lov na sardin, ki je zelo težaven, ker so ribice majhne in se najraje love na rike polonovke, se je silno zmanjšal. Sardine so začele izmiriti, ne prenesejo mraka, niti velikega suma, ki ga povzročajo parniki, ki pljujejo ob obrežju. Padne franeške trgovine s sardinami grozi že več kot pol stoletja in davno je že od tega, ko se je iz Franeškega izvajalo vsako leto dva milijona skatljiv sardinami.

Trgovinske pogodbe z Balkanom.
 Sedaj študirajo v ministrstvih na Dunaju vprašanja, ki pridejo v poštev pri novih trgovinskih pogodbah z balkanskimi državami. Tak studij je res potreben, ali potrebno ni bilo, da so avstrijski diplome na Balkanu še bolj obsovaržili Avstrijo, kar ni bila došle že dobiti obsovaržena. Po tem bo težko sklepiti dobre trgovinske pogodbe, zlasti še, ker znata Nemčija in Italija se okristiti vse lepše z novimi razmerami na Balkanu.

Drag petrolej v Avstriji.
 Začetkom januarja letos je stal vagon petroleja 25 K; sedaj stane 38 K 50 v; torej je dražji več nego za 50%. To so storili petrolejski Židje. Gledate take podatke, je bilo v poslanski zbornici 28. jan. stavljeno vprašanje, na katero vladu še ni odgovorila. V tej velikanski draginji se tako bogatenje Židov!

Milijonarji v Avstro-Ogrski.
 V Avstro-Ogrski je 49 oseb, ki so izkazale letnega dohodka nad milijon krov. Med temi 30 z letnim dohodkom od enega do pol-drugega milijona krov, 9 oseb od pol-drugega do dveh milijonov, 3 od tri do štirih milijonov, 3 od štirih do pet milijonov, ena pa 25 milijonov. Oseb, katere imajo dohodkov na leto nad 100.000 K. je v Avstriji 1483.

Pomorska sila trozvezne in triple-entente.
 Angleški mornariški minister je izjavil, da bode imela do polovice leta 1915 Nemčija 23 oklopna in križarie, Avstrija 7 in Italija 6, tako da jih bode štela trozvezna skupno 36. Temu nasproti pa bodo imela države tripleentente sledče ladjevje, kar se tiče oklopna in križarie. Velika Britanija 37, Francija 12 in Rusija 4. Skupno bi to bilo 53 enot proti 36.

Rusija naroda ladje.
 Ruska vlada je v Nemčiji načrila dve oklopnači-križarici in dve torpedovki, ki jih hoče imeti čim prej možno.

Gospodarske vesti.

Bojkot avstro-ogrškega in nemškega blaga v Bolgariji.
 Iz Sofije poročajo, da se je osnoval tam odbor, ki si je nadel nalogo bojkotirati blago nemške in avstrijske proveniente. Ta odbor se je obrnil do trgovske zbirne v Sofiji in do vlad s prošnjo, da prepove uvoz bojkotirane blage. Ta akcija se razteza tudi na dežele. Ta odbor se je obrnil baje tudi do Srbov, da tuji oni napovedo bojkot nemškemu in avstrijskemu blagu.

Poljski trgovci in obrtniki proti novim davkom.

Dne 26. jan. so zborovali v Lvovu trgovci in obrtniki in so protestirali proti novemu finančnemu zakonu avstrijskemu. Poslanci Löwenstein, Glabinski, Chudew in Breiter so obljubili, da bodo vedno proti zvišanju dohodinskega davka in za slučaj, da bi blagoval poljski klub za davek, bodo kot meščanski poslanci proti.

Znižanje voznine potujočim trgovcem na Lloydovih parnikih.

Avstrijski Lloyd je dovolil legitimiranim trgovskim potnikom in trgovcem domačih tvrdk namen dosedanjega 25% znižanja voznine na vseh črtah 40% znižanje voznine na Balkanu, da se na redni mesečni seji 9. februarja: t. l. enoglasno sklenili, da bodo obrnilo na ravnatljstvo Lloydova ter poverjajo, da je to potreba glede na novi razmeri na Balkanu, da se more vpeljati tam avstrijska trgovina in obrat v kar največji meri.

Umirajoča trgovina.

Neljube vesti prihajajo zadnje čase ob bretonskega obrežja o grozeli nevarnosti, ki bo zadebla same ljubitelje olinjatih sardin, ampak ki bo tudi zelo kruto zadela bretonsko ribiče in celo ribičko trgovino, ki je na Francoskem reprezentirala ogromno sveto in ki je dajala zaslužka okrog 150.000 osebam. Lov na sardin, ki je zelo težaven, ker so ribice majhne in se najraje love na rike polonovke, se je silno zmanjšal. Sardine so začele izmiriti, ne prenesejo mraka, niti velikega suma, ki ga povzročajo parniki, ki pljujejo ob obrežju. Padne franeške trgovine s sardinami grozi že več kot pol stoletja in davno je že od tega, ko se je iz Franeškega izvajalo vsako leto dva milijona skatljiv sardinami.

Vzorec.
 Poljakov 550.000, Čehov 230.000, lužiških Srbov 142.000, Kašubov 25.000, Bolgarov 2.000. K Islamu jih pripada 1.230.000, in sicer 860.000 Srbo-Hrvatov ter 370.000 Bolgarov.

Ti interesantni podatki so točni. Pribiti treba, da nijeden katoliški slovenski rod ni svoboden!

Iz slovenskega kulturnega življenja.

"Slovensko društvo" v Kraljiku.

V Kraljiku v Galiciji se je v decembri lani ustanovilo društvo "Towarzystwo Slowiańskie", kateremu je namen, upoznavati poljsko publiko z življenjem ostalih slovenskih narodov v avstro-ogrški monarhiji in obratno: informirati te o kulturnih in socialnih razmerah poljskega naroda. Znani slovenofili list "Świat Slowianski" je glasilo temu društvu.

Na prvem sestanku tega društva, na katerem se je zbral lepo število poljske inteligence iz Krakova, se je razvila živa debata o tem, kako bo društvo, ki je po svojem namenu prvo tako društvo med Poljaki, vršilo svojo nalogo. Vsečilski profesor in znanik slovenofil dr. M. Zdzięchowski je naglašal potrebo sistematičnega informiranja vsem Slovanstvu in profesor Konieczny o genezi in temeljih poljskega slovenofilstva. Svojem delovanju je stavilo društvo pritek do tega, da bo v prostovoljni skupini, za premakniti v celo Slovansko monarhijo. Vrednost vsega dana je bila 100.000. Vsečilski profesor in znanik slovenofil dr. M. Zdzięchowski je naglašal potrebo sistematičnega informiranja vsem Slovanstvu in profesor Konieczny o genezi in temeljih poljskega slovenofilstva. Svojem delovanju je stavilo društvo pritek do tega, da bo v prostovoljni skupini, za premakniti v celo Slovansko monarhijo.

Vabilo na naročbo.
 Do konca meseca februarja sprejemamo naročila za knjige Družbe sv. Mohorja za leto 1914. Prihodnje leto izide šest sledenj knjig:
 1. Koledar Družbe sv. Mohorja.
 2. Pravljice. (Kdor želi vezano knjigo, naj doplača 25c.)
 3. Mlada Breda. Slovenskih večernih 67. zvezek. (Vezano 25c več.)
 4. Zgodovina slovenskega naroda. 3. zvezek.
 5. V tem znamenju boš zmagal. (Vezano 25c več.)
 6. Molitvenik: Krščanska mati. (Vezano z rudočo obrezo 30c, z zlatom 50c več.)

Vsi naročniki dobe knjige za \$1.00 poštne prostota na dom.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York City.

Veliko slovensko drevo.

Veliko je in na široko raztegnjeno.

Slovensko pleme zavzemata teritorije 19.600.000 kvadratnih vrst in steje blizu 160 milij. nov: 159 milijonov 420 tisoč (popisu ruskega profesorja Florinskega).

Slovensko pleme delimo v tri glavne veje:

1. Vzhodna veja, v kateri stemo mnogobrojni ruski narodi, ki se deli na Velikoruso, Maloruso in Beloruso.

II. Južna veja, v kateri pripadajo Bolgari z Macedonijo, Srbi in Hrvati.

III. Zapadna veja, v kateri so Čehi in Moravci, Slovaki, lužiški Srbi, Poljaki, Mazuri, Slezci in Kašubi.

Od vseh slovenskih narodov so najsteviljniji Rusi. Za njimi prihaja Poljaki, katerih je 21 milijonov 700 tisoč, Srbo-Hrvatov je 10 milijonov, Čehov 7½ milijona, Bolgarov 5.700.000, Slovakov 2 milijona 740 tisoč, Slovenec 1 in pol milijona, Kašubov 370.000 in lužiških Srbov 157.000.

Zanimivo je, kako se veliko slovensko drevo deli po veri.

Pravoslavnih je 111.540.000, in

10. Rusov 100.760.000, Srbov

54.500.000, Bolgarov 6.260.000 in

ostalih 60.000. Rus

Jugoslovanska Katol. Jednota
Incorporated dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIK
DR. MARVIN H. SYVAC, Edin. Ill., Box No. Chicago 18.
MADZORNIKI
ALFRED KOSTYNEK, Beldia, COLO., Box 650
MICHAEL KLOBUCHAR, Camuliet, Mich., 115 — 116 St.
FRANC SPERBER, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.
POROVNIKI
IVAN KREBBIERIK, Beldia, Pa., Box 188.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 118.
MARVIN KOCHENVAR, Pueblo, Colo., 1219 Miller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarje poslati so na glavnega blagajnika Jednoti.

Vodstvo glazile: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Zupnik Andrej Petek. Ljubljanski "Dan" pise: 30. prosinec, na "debeli četrtek", smo položili pri ljubljanskem Sv. Krizu k večnemu počitku moža poštenjaka zlatomašnika in župnika v početu Andreja Petka, 80letnega starega, enega izmed onih, danes že zelo redkih reprezentantov tiste struje tolerantnih duhovnikov iz polpetek dobe, ki so istinito umeli svoj vzvišeni potklic in bili ljudje med ljudmi. Ranji ni bil v semenišču zmanj učenec Pogačarjev in Zamejcev, zmanj ni imel za ordinarija blagopokojnega Wolfa, moža kremnjakov, ki so bili vzor. Premiumenu Petku je tekla zibel v Ribnici, kjer je 26. listopada 1835 zagledal luč sveta. Po dovršenih gimnazijskih študijah je vstopil v bogoslovje in bil 25. mal. srpanja 1858 posvečen v duhovnika. Prvo kaplanske službo so mu odzakali pri Sv. Krizu poleg Kostanjevice, potem v Škocjanu in drugod. Dolgo vrsto let je župnikoval na Polžniku, kjer je zamenil to župo z ono pri Sv. Krizu poleg Litijske. Tu je 1908. 1. pel svojo zlato mašo in štistepado. 1910 je stopil v stalni pokoj. Umirovilence se je naselil v Ljubljani, kjer je 28. prosinec t. l. končal svoj zemeljski tek. Umrl je z rakom v goltanju. Pred poltretjem mesecem je še maševal in dva dni pred svojo smrtno še pušil iz svoje neštevilne lesene pipe. Pokojnik je bil omikan, ljudom in toleranten gospod, prava stara korenina; imel je blago srečno odprto radodarno roko. Kjer je služboval, so ga čitali in ljubili ne samo ožji stanovski tovarniški, nego tudi priprosti narod, kateremu je bil skrben oče v pravem pomenu besede. Veselega družabnega dočinka, ki je kaj rad in pogosto zahajal i med posvetne inteligentne kroge, njegovih soljenih pristne ribniških salat, ki jih je kar sipal iz rokava, se danes radostno spominjajo njegovi starci znane in prijetljivi na bregovih zeleni Save. Prijazen spomin mi hraniemo izvestno posebe še starci "jogri" Nimrodovi, ki smo svoječasno v bližini njegovi po polniških hribih v Ameriki, na Dolgi njivi, žamponu itd. pošiljali razni divjadi snart in pogubo iz risanih eevi. S pokojnikom sva se zadnjice sešla pred dobrimi dvajsetimi leti. Tedaj me je prinesla noga skozi Sv. Križ. Tam pred cerkevnim vratim se je nahom pojavila marcantna postava starega Petka. Moral sem z njim v župnišču. Po starem svojem običaju mi je vproto prinesel priljubljeno viržinko in silovke, sam pa zapalil nerazdržno posestrino, lulo dolgocevko. Izrazil sem mu svoje začudenje, češ, čemu si na staro leta zanjenjal prejšnjo rovtarsko župo z enako v hribih, ki je isto zabita s plankami. S Križem sem prisel, je odgovoril, eikajče na svojo prvo službo, s Križem bom končal! In uresničilo se je to!

Cestni rop? Nekaj dni pred Božičem je Jeničevka iz Rogovga napravila v Novem mestu dobro kupčijo. Pri ti prilikti se je poštano napila ter obležala pred kavarno. Mestni nadzražnik je babil spravil na mestno mejo, a ker ni našla pota domov, se je naložila ob bližnjo ograjo in zaspala. Neznan človek je porabil priliko, da ji je siloma vzel de-

nich. Pozvanih je okoli 50 prič. Razprava bo trajala več dni. Prvi je bil zaslisan Galante. Priznal se je krivim, pravi pa, da je žrtve na magistratu v Pulju takrat vladajočih razmer.

Dovozna cesta na postajališče Bivij. Županstvo v Nabrežini se je bilo obrnilo na dež. odbor s prošnjo, da se zgradi dovozna cesta na postajališče Bivij v širokosti 6 m. Ravnateljstvo južne železnice pa je naznano dež. odboru, da zadostuje za imenovanost skoro širina 4 m, ker ima služiti skoraj izključno peščem.

Tvornico torpedov na Reki je ravnateljstvo vselej nesporazumno z delavstvom zaprlo.

Vojaki ob laški meji. Na Kobališču nad Plavami pride zopet oddelek vojakov. Kupili so se zemljišče in si bodo tam zidali vojasnico.

K regulaciji hudournikov, izvajajočih se v Sočo, Vipavo in Idrijo. Dne 14. okt. lani se je stavljal vspored uravnanih del, ki se imajo izvršiti do konca marca t. l. Med temi so tudi uravnava dela ob hudournikih, ki se izlivajo v Sočo, Vipavo in Idrijo. Nekaj se je pričelo, ali glasilo dež. odbora pravi, da letošnje zgodbne mazline so oviralne izpopolniti uravnave Učeje, Idrije, pri Kobridu, Vituljku, kakor tudi Braniče. Vsa ta nameravana dela so se moralata prenesti na letosnjo podmlad. In eže bodo tudi spomladispet "zmrzline"??

Smrt pod samimi. Te dni je padel 53letni Josip Baydaž iz Lom pod sani, in poleno, katero je imel kot zavoro zadaj privezano, ga je tako nesrečno zadelo na teme, da je po par minutah izdihal. **Vreme v Gorici.** Za dejavnim vremenom so imeli oblačeno nebo in neprijeten mrzaj je bil nastopil. 31. jan. dop. je kar nakrat začelo močno snežiti, ali je nehalo kinalu. 1. februar je bila Gorica zopet solnčena, ali samo dopoldne. **Laška pevka Rina Salvetti** je obdolžena žaljenja veličanstva, storjenega v nekem javnem lokalu v Tržiču. Sedaj so jo pustili z preiskovalnega zapora proti kavejji.

Krompir iz Furlanije. Goriški etnološičar Gorjaj in drugi so začeli hoditi med bližnje Furlane nagovarjati jih, naj pridno sadijo krompir. Te dni je bil tak shod v Fari. Rekli so, da tam okoli ž za letos lahko pridejo krompirji okoli 150 vagonov s povprečnim skupičkom 150.000 K. Predali bi ga seveda laškim nakupovalcem krompirja v Gorici. Strah pred Gospodarsko zadrgo iz Vrtože.

Zenski licej "Notre Dame" v Gorici. Temu zavodu je načeno ministrstvo razsirilo pravico javnosti tudi na šesti razred in temu je dana tudi pravica državnega zrelostnega izpita s tekočim letom.

Nova slov. odvetnika. Dr. Josip Ferfolja je otvoril v Trstu odvetniško pisarno. V Gorici pa je otvoril odvetniško pisarno kobraški rojak dr. Fran Gabršček.

DAROVI

Za nesrečnega Valentina Stenovca v Mavčičah, p. Stražisce.

Iz Yukon, Pa. Po 50c: J. Vidmar, J. Kosec, V. Stenovec, J. Lušina, A. Lavrič, M. Mačkovšek,

A. Kravanja, F. Povše, M. Kovac, A. Mihelčič, F. Mihelčič, M. Prešeren; po 25c: J. Kastele, M. Klaric, J. Flajnik, F. Gembalic,

P. Flajnik, F. Fink, P. Čeran, F. Žnidaršič, J. Tomažin, E. Lavrič, F. Šask; M. Marvič 40c; M. Tomazin 30c; Neimenovan 15c; F. Kastele 10c. Skupaj \$9.90. Naboralec po J. Vidmarju.

Iz Canonsburgh, Pa. \$6.70 so darovali člani društva sv. Janeza Krst. št. 75 JSKJ.

Iz Cleveland, O. Po \$1: Neimenovan 75c; J. Prime 50c; po 25c:

A. Primšič, F. Lavrič, J. Bogolin, F. Bogolin, G. Štefanek, F. Zu-

pance; F. Hlad 20c; Ad. Paral 15c; 14 rojakov po 10c. Skupaj \$6.50. Naborano po J. Skodlajju.

Iz Sheboygan, Wis. Po \$1: J. Černe, F. Švarc, G. Oder; F. Kos 75c; po 50c: M. Skok, A. Bre-

gant, B. Zupan, F. Prašek, G. Campa, M. Punčič, J. Bobnar, M.

June; 23 po 25c, eden 30c, 6 po 20c, eden 15c, 4 po 10c, eden 5c. Skupaj \$15.50. Nabranlo po Ant. Breštanu.

Iz Forest City, Pa. M. Švigel \$1; po 50c: V. Švigel, M. Šivic, F. Milave; K. Petrovič 30c; po 25c: J. Švigel, J. Intihar. Skupaj \$3.35. Nabranlo po Mariji Švigel.

Iz Chicago, Ill. Po 50c: J. Šetina, A. Pravst, K. Tunpe, J. Lehen; po 25c: P. Kure, M. Knific, F. Kalan, F. Godina; 2 po 15c in 2 po 10c. Skupaj \$3.50. Nabranlo po Josipu Šetinu.

Iz Collinwood, O. Darovali člani društva sv. Janeza Krst. št. 71 J. S. K. J. \$7.30.

Iz Little Falls, N. Y. Nabranlo pri društvu sv. Jožefa št. 53 J. S. K. J. \$12.96. Po 50c: J. Per, F. Mihevc, K. Pišlar, F. Telban; po 30c: F. Mlinar, I. Pečkaj; 24 po 15c; 3 po 10c, 2 po 5c. Skupaj \$13.75. Nabranlo po Matiji Kaonu.

Iz West Duluth, Minn. Josip Kaker \$1.

Iz Jerome, Ariz. F. Zaman \$2; po \$1: I. Dolenc, F. Ogrine; po 50c: A. Primožič, F. Oresk. Skupaj \$5. Nabiralec Fr. Zaman.

Iz East Helena, Mont. Neimenovan \$2; po 50c: L. Prebil, M. Rigler; po 25c: F. Prebil, A. Suhadolnik, J. Sasek, K. Rihtar, J. Leonard, N. Devčič, F. Simec, J. Langenfus, F. Suhadolnik in A. Smole; po 20c: J. Gradišar, L. Jeraj; 2 po 10c. Skupaj \$6.10. Nabiralec Josip Langenfus.

Iz Canon City, Colo. Po \$1: A. Strajnar, P. Tomšič, A. Dremelj,

A. Hribenik, J. Marold, F. Koncilija; po 50c: Fany Strajnar, Fr. Strajnar, M. Strajnar, J. Arko, J. Mantel, M. Japel, F. Adamek, T. Adamič, F. Adamek, F. Jakopic, J. Železnikar, J. Malovič, A. Kastelic, M. Zaverl; po 25c: T. Strajnar, F. Lavrič, A. Kočevar, J. Kapel, G. Bergoš, A. Župančič, A. Cash, F. Javornik, A. Zaletu, F. Jare. Skupaj \$15.75. Nabiralec Anton Dremelj in Pavel Tomšič.

Iz Cherokee, Kan. Po \$1: L. Preložnik, A. Božič, J. Cestnik, A. Cizej, J. Premk, Neimenovan;

po 50c: L. Cizej, J. Januš, J. Lebar, J. Korač, F. Premk, J. Žerko, L. Ivančič, K. Premk, F. Drev; M. Premk 40c; po 25c: J. Izakar, J. Telban, T. Čelik, A. Ravnikar, M. Simoniček, F. Verbič, J. Močnik, J. Pintar, J. Rotar, F. Slobanja, A. Prašnikar; J. Slapšek 10c. Skupaj \$13.75. Nabiralec Leopold Preložnik.

Iz De Pue, Ill. F. Miller \$1; po 50c: A. Kalin, J. Krman, J. Grane, P. Munikovič, A. Kiriu,

V. Maček, J. Obrič; po 25c: A. Grlovič, N. Jeretkovič, J. Dular,

J. Omerza, D. Bodovinac, J. Zorič, S. Jelič, J. Volčanek, M. Lenič, J. Novak, M. Kočevar, J. Oberger, M. Novak, J. Pavlin, Ant. Sorčič, F. Maček; A. Dime 30c;

po 15c: A. Skopore in I. Blatinik; po 10c: M. Omerza, F. Šunta, J. Supan, S. Dobrič, N. Nosanič, N. Božič, M. Grane; A. Šiška 5c. Skupaj \$9.85. Nabiralec Josip Grane.

Skupno sprejeli \$130.91, to je K. 640.00, katero sveto smo danes odposlali v stari kraj.

Frank Sakser.

OPOMIN.

Tem potom opominjam vse one, kateri mi kaj dolgujejo, da v kratkem store svojo dolžnost,

sicer bi bil primoran tirjatve sodniških potom iztirjati. Dolgujoči zneski naj se mi dopošljejo v

staro domovino na naslov:

Jakob Sevsek.

Roje 59.

p. Sv. Kriz pri Litiji.

Austria.

Kranjsko.

(19-20-2)

Kje je moj nekdanji priatelj PETER OMEJC? Kakor sem čul, biva nekje v Seattle, Wash. Ker mu imam poročati več važnih stvari, zato prosim onega, ki ve za njega, da mi javi njegov naslov. — Anton Bernik, Box 127, Imperial, Pa.

(17-20-2)

NAŠIM GG. NAROČNIKOM!

Da očistimo našo zalogo, smo se cdolčili dati nasim cenj. naročnikom, in sicer onim, kateri so list plačali vnaprej za celo leto, knjige "V padisahov senci", 6 zvezkov, kateri obsegajo 1774 strani, za samo poštarino, t. j. 40 centov, seveda dokler zaloga ne poide. Kdo nasih cenj. naročnikov,

kateri so za vse leto plačali naročino, dopošljejo to sveto, mu takoj poslje teh 6 zvezkov.

"GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York City.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Eveleth, Minn., in okolici naznajamo, da je je na tamošnji kraj naš zastopnik

LOUIS BAUDEK,
kateri je pooblaščen pobirati naročino za list "Glas Naroda" in izdavati tozadvena potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Unravnost Glasa Naroda.

Na več vprašanj naznanjam, da imamo še v zalogi 200 iztisov

Mohorjevih knjig za leto 1913.

Kdor nam dopošlje \$1.30 dobí šestero knjig poštnine prosto. Na naročila brez pridejanega denarja se nemoremo ozirati.

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Iščem prijatelja, s katerim sva bila skupaj v Jolietu, Ill.; pred dvema leti. Ime mu je ANTON JERIJA in je doma v vasi Prezganje na Dolenjskem. Ako bi kateri rojakov znał za njega ali njegov naslov, ga vladuji posim mi ga naznamit, ker bi zelo rad zvedel za njega. — Michael Župančič, Box 609, Forest City, Pa. (18-21-2)

